

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/279/2018
Identifikačné číslo spisu:	5109201239
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:5109201239.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ Q. V., bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. Branislavom Samcom, advokátom, so sídlom v Žiline, Národná č. 15, 2/ Z. V., bývajúcej v B., proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom životného prostredia SR, s o sídlom v Bratislave, Nám. Ľ. Štúra č. 1, o obnovu konania, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 14 C 9/2009, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 30. októbra 2012 sp. zn. 7 Co 288/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením z 12. júna 2012 č. k. 14 C 9/2009-135 návrh na povolenie obnovy konania pred okresným súdom sp. zn. 2 C 155/2002 zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal (§ 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej aj „O.s.p.“). V odôvodnení konštatoval, že maximálna - objektívna lehota na podanie návrhu na obnovu konania bola zachovaná. Z obsahu spisu sp. zn. 2 C 155/2002 však bolo zistené, že žalobcovia predložili v tomto konaní kópiu znaleckého posudku znalca Ing. Jozefa Vargu, CSc. s podaním zo dňa 10. decembra 2007, teda najneskôr v tento deň im musela byť známa existencia tohto dôkazu a najneskôr v tento deň bolo možné dôkaz vykonať. Preto subjektívna lehota začala plynúť najneskôr dňa 10. decembra 2007 a uplynula dňom 10. marca 2008. Žalobcovia podali návrh na obnovu konania až dňa 8. decembra 2008, t. j. oneskorene, preto súd musel z dôvodov podľa § 230 ods. 1 O.s.p. návrh na obnovu konania zamietnuť.
2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením zo dňa 30. októbra 2012 sp. zn. 7 Co 288/2012 uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil ako vecne správne a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 224 ods. 1 s poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p.).
3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej aj „dovolatelia“ alebo „dovolateľ 1/“ a „dovolateľka 2/“) osobne na súde prvej inštancie 7. januára 2013 dovolanie, ktorým sa domáhali zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania

vyvodili z § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Podľa názoru dovolateľov konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci tým, že v konaní konal vylúčený sudca, ktorý sa cítil zaujatý, síce v iných konaniach sp. zn. 27 C 301/2004, 2 C 312/2003, 16 C 99/2003, 14 C 262/2002, ktoré sa týkali protiprávneho konania W. M. a náhrady škody za toto konanie, ale aj toto konanie súviselo s W. M., ktorému stavebný úrad vydal stavebné povolenie v rozpore so zákonom, čím dovolateľom spôsobil škodu, a preto mal byť konajúci sudca, podľa uznesenia NS SR 5 Nc 28/09, vylúčený. Navyše bol predsedom Okresného súdu v Žiline, JUDr. Petrom Hrnčiarom, priateľom D. M., preradený na krajský súd, bez príslušného dodatku k Rozvrhu práce Okresného súdu v Žiline pre rok 2006 a schválenia sudcovskou radou do senátu 6C, kde nespravodlivo v rozpore s Ústavou SR rozhodoval vo veci 7 C 371/2000 rozsudkom 6 Co 609/2005, kam bol zrejme preložený účelovo k tomuto úkonu. Procesný nedostatok podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., t. j. nesprávne právne posúdenie veci, videli v tom, že nepovažovali za správne zdôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacím súdom. Podľa nich znalecký posudok Ing. Jozefa Vargu CSc. nemohol byť považovaný ani súdom z a znalecký posudok v zmysle § 127 O.s.p., keďže nešlo o posudok, ktorý by bol dal vypracovať súd, ale bol urobený len na požiadanie dovolateľov. Boli si vedomí, že takýto posudok nemôžu použiť ako hodnoverný dôkaz, a tak telefonicky i písomne kontaktovali znalca, aby s ním konzultovali a požadovali písomné údaje aj mimo znaleckého posudku. Uviedli, že také doklady obdržali od znalca až v októbri 2008, a teda od októbra 2008 začala plynúť subjektívna 3 mesačná lehota na podanie návrhu na súde. Ako dôkaz preukázali žiadosť o urýchlenné dopracovanie znaleckého posudku Ing. Vargom CSc. a doplnenie znaleckého posudku o číselné údaje, ktoré bolo podkladom pre podanie návrhu na obnovu konania s dodržaním trojmesačnej lehoty.

4. Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie odmietnuť, resp. ako nedôvodné zamietnuť.

5. Dovolanie bolo podané 7. januára 2013. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) najskôr skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže o dovolaní konať a zistil, že tieto podmienky konania na strane žalobkyne 2/ nie sú splnené. Na odôvodnenie svojho záveru dovolací súd v zmysle § 451 ods. 3 CSP stručne uvádza nasledovné:

7. Dovolať v dovolacom konaní musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná (§ 429 CSP). V prípade, že dovolateľom je fyzická osoba, ktorá nemá právnické vzdelanie, musí byť v dovolacom konaní zastúpená advokátom. Povinné zastúpenie advokátom je zvláštnou podmienkou dovolacieho konania týkajúcou sa dovolateľa. Účelom je, aby účastníkovi, ktorý sám právnické vzdelanie nemá, bola poskytnutá kvalifikovaná právna pomoc a aby dovolanie vyhovovalo požiadavkám ustanovenia § 428 a § 429 CSP. Nedostatok podmienky povinného zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní je možné odstrániť tým, že si dovolateľ zvolí kvalifikovaného zástupcu a k dovolaniu pripojí jeho plnomocenstvo. Nedostatok zastúpenia dovolateľa kvalifikovaným zástupcom bráni dovolaciemu súdu o veci ďalej konať. Citované ustanovenie § 429 ods. 1 CSP je totiž ustanovením kogentnej povahy, ktoré nepripúšťa výnimky. Dovolací súd poznamenáva, že obdobné ustanovenie mala aj právna úprava účinná do 30. júna 2016 (§ 241 ods. 1 O.s.p.).

8. V danej veci dovolací súd konštatuje, že žalobkyňa 2/ ako dovolateľka 2/ nemá právnické vzdelanie. Súd prvej inštancie ju vyzval (uznesením zo dňa 14. augusta 2017 sp. zn. 14 C 9/2009-274) na odstránenie nedostatku spočívajúceho v povinnom právnom zastúpení a poučil ju o možnosti požiadať o ustanovenie advokáta Centrom právnej pomoci v zmysle § 160 ods. 2 CSP. Dovolaťka 2/ predmetné uznesenie prevzala 21. augusta 2017, ale podmienku povinného právneho zastúpenia v dovolacom konaní nesplnila.

9. So zreteľom na nerešpektovanie výzvy súdu prvej inštancie na odstránenie procesného nedostatku podmienky dovolacieho konania spočívajúceho v absencii povinného právneho zastúpenia (§ 429 ods. 1 CSP) zo strany dovolateľky 2/, dovolací súd dovolanie žalobkyne 2/ podľa § 447 písm. e/ CSP odmietol ako procesne neprípustné.

10. Dovolací súd vo väzbe k žalobcovi 1/ uvádza, že jeho dovolanie bolo podané dňa 7. januára 2013, t. j. za účinnosti O.s.p., preto najvyšší súd postupoval v zmysle vyššie citovaného § 470 ods. 2 CSP (v bode 5. tohto rozhodnutia) a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.

11. Dovoláním je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým bolo dovolanie prípustné, boli uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolateľom napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky uznesení uvedených v týchto ustanoveniach, preto je zrejmé, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v predmetnej veci podľa týchto ustanovení nie je prípustné.

12. Neprípustnosť dovolania v takom prípade znamená, že sa v podstatnej miere zužuje právna možnosť využitia zákonom prezumovaných dovolacích dôvodov, a teda možnosť dovolateľov domáhať sa reparácie prípadných nesprávností v súdnom konaní, ktoré sa spájajú s tzv. inou vadou v konaní majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

13. So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p., ktoré ukladalo dovolaciemu súdu povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorým z procesných nedostatkov uvedených v § 237 ods. 1 O.s.p., dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ O.s.p. netvrdil a ich existencia ani nevyšla v dovolacom konaní najavo.

14. Dovolateľ 1/ namietal vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. g/ O.s.p.

15. Žalobca 1/ v dovolaní namietal, že vo veci rozhodol vylúčený sudca (§ 237 ods. 1 písm. g/ O.s.p.), čo v dovolaní označuje ako okolnosť, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca, ktorý sa cítil zaujatý v iných konaniach (bližšie vid' bod 3. tohto rozhodnutia). V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že sudca súdu prvej inštancie JUDr. Vladimír Kozáčík, ktorý vo veci rozhodoval, nebol z prejednávania a rozhodovania tejto veci vylúčený uznesením Krajského súdu v Žiline z 31. augusta 2010 sp. zn. 8 NcC 27/2010. Napokon sám žalobca 1/ s manželkou podaním doručeným súdu 14. januára 2011 uskutočnil späťvzatie námietky zaujatosti (č. l. 71 spisu). Nemožno preto vyvodiť záver, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca v zmysle § 237 ods. 1 písm. g/ O.s.p.

16. V súvislosti s možnosťou procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a námietkou, že dovolateľ nepovažoval za správne zdôvodnenie napadnutého rozhodnutia (nepreskúmateľnosť) odvolacím súdom, najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd však nezistil, že by o takýto prípad v prejednávanej veci išlo; odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje zreteľné vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie (vid' odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu). Rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.

17. Dovolateľom namietaná tzv. iná vada konania v súlade s doterajšou konštantnou judikatúrou najvyššieho súdu nezakladala procesnú prípustnosť podaného dovolania (vid' R 37/1993 a niektoré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011). Dovolací súd by mohol pristúpiť k preskúmaniu tohto dovolacieho dôvodu len v procesne prípustnom dovolaní, čo však nie je prípad prejednávanej veci.

18. Obsah dovolacích námietok smeroval tiež k spochybneniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo osebe nesprávne právne posúdenie veci v procesne neprípustnom dovolaní ale prípustnosť dovolania nezakladá (vid' tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Keďže podané dovolanie nie je procesne prípustné, dovolací súd sa námietkami uvedenými dovolateľom 1/ nemohol

zaoberať.

19. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesnej nesprávnosti tvrdenej dovolateľom 1/ (žalobcom 1/) a nevyšli najavo ani iné nedostatky uvedené v § 237 ods. 1 O.s.p.; prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., najvyšší súd preto odmietol jeho procesne neprípustné dovolanie podľa § 447 písm. c/ CSP bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napádaného rozhodnutia odvolacieho súdu (mutatis mutandis aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 102/2016).

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalovanej rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.